

EEN PREVALENTIE- ONDERZOEK

De uitwendige versie is een belangrijke laagrisico interventie die vanuit de eerstelijns verloskundige zorg geïnitieerd kan worden. Tot op heden is het echter onbekend hoe vaak een uitwendige versie onder zwangeren, onder controle van de eerste lijn, wordt aangeboden en uitgevoerd.

Marlies Rijnders

In opdracht van de KNOV gaat TNO Kwaliteit van Leven onderzoek uitvoeren naar het voorkomen van een uitwendige versie onder vrouwen die onder zorg zijn van de eerstelijns verloskundige, op het moment dat een stuitligging wordt ontdekt. Duidelijkheid over de prevalentie van het aanbod binnen de eerste lijn versterkt de positie van de beroepsgroep.

Uit een recent door de KNOV uitgevoerde nulmeting komt naar voren dat 94 % van de verloskundigen altijd de mogelijkheid tot een versie aanbiedt. De respons in deze nulmeting is echter 70%. Onbekend is wat de invloed is van de non-responders op dit aanbodpercentage. In de LVR-1 cijfers van 2004 staat 367 maal een uitwendige versie geregistreerd. Gezien het aantal kinderen geboren in stuitliggingen, de slagingskans van de versie en genoemd aanbod van 94% is het aannemelijk dat er hier sprake is van forse onderrapportage.

Uit eerder genoemde nulmeting van de KNOV blijkt ook dat LVR registratie van een versie slechts door 14 % van de verloskundigen altijd wordt gedaan. Uit de bestaande en gebruikte registratiesystemen (zwangerschapskaart, Micro Natal, Orpheus en LVR) is niet goed vast te stellen hoe vaak de versie wordt aangeboden, hoe vaak deze wordt uitgevoerd en onder welke voorwaarden aanbod en uitvoer worden gedaan. Het beleid van de KNOV is erop gericht het aanbod van de uitwen-

dige versie onder verloskundigen te stimuleren, omdat dit een bewezen effectieve en veilige interventie is die het percentage sectio's wegens een stuitligging kan verlagen. De KNOV is daarom geïnteresseerd in de prevalentie van aanbod en uitvoer van de uitwendige versies. Overigens is degene die het aanbod doet meestal niet dezelfde die de versie uitvoert. Uit de nulmeting blijkt dat het merendeel van de versies, na verwijzing in de tweede lijn gedaan wordt.

Onderzoekopzet

Via een willekeurige getrapte steekproef worden 40 verloskundigen-praktijken geselecteerd. Binnen deze praktijken wordt gedurende 6 maanden nauwkeurig geregistreerd wat er gebeurt nadat er bij een zwangere een stuitligging wordt ontdekt / vermoedt.

Dit betekent dat er geregistreerd wordt:

- alle stuitliggingen die ontdekt/vermoed worden vanaf 34 weken;
- hoe vaak een uitwendige versie wordt aangeboden;
- hoe vaak een uitwendige versie plaatsvindt;
- waar en onder welke voorwaarden deze versie plaatsvindt;
- de uitkomsten van versie en baring;
- de ervaring van de zwangere met de uitwendige versie.

De onderzoeksperiode zal lopen loopt van juni tot en met december 2007. De data worden met korte antwoordkaarten geregistreerd. Bij non-respons worden praktijken wettelijk telefonisch of per email herinnerd door TNO Kwaliteit van

Leven. Het is namelijk van groot belang alle stuitliggingen en het verdere verloop ervan in die periode vast te leggen.

Wat vragen we van u?

Indien uw praktijk benaderd wordt betekent dit dat deze valt binnen de door het NIVEL uitgevoerde steekproef van 40 praktijken. Op dat moment vragen wij heel dringend uw medewerking aan dit onderzoek.

Wat houdt uw medewerking in?

Uw medewerking zal bestaan uit:

- wettelijk een antwoordkaart invullen met gegevens over alle nieuw ontdekte stuitliggingen vanaf 34 weken;
- korte registratie van basisgegevens van zwangeren met een stuitligging;
- korte registratie van aanbod van en (eventueel) verwijzingstraject voor een uitwendige versie;
- korte registratie over het verloop van de versie (alleen als u de versie zelf uitvoert);
- opsturen van baringgegevens (bijvoorbeeld kopie van LVR verslag);
- Meegeven van een korte vragenlijst aan de zwangere.

NB: Bij 2 à 3 % van uw zwangeren komt een stuitligging voor in de te onderzoeken periode. Het aantal vrouwen waar u informatie over wordt gevraagd is dus gering.

Bij voorbaat heel erg veel dank voor uw deelname! □

Voor vragen kunt u contact opnemen met Marlies Rijnders, TNO Kwaliteit van Leven; T: 071 5181889 of E: marlies.rijnders@tno.nl